

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Ректор Херсонського державного університету

Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ

« » 2023 р.

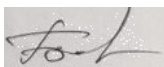
ПРОГРАМА

вступного випробування з історії України (індивідуальної усної співбесіди) при вступі на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти дистанційно для пільгових категорій

Івано-Франківськ 2023

Затверджено на засіданні кафедри історії, археології та методики викладання
(протокол № 10 від 04.04.2023)

Укладач програми,
голова предметної комісії, доцентка,
кандидатка історичних наук

Ганна БАТЕНКО

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Зміст програми
3. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування (співбесіду)
4. Список рекомендованої літератури
5. Критерії оцінювання вступного випробування (співбесіди)

1. Загальні положення

Програма вступного випробування з Історії України складена для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти, відповідно до програми Національного мультипредметного тесту з історії України 2023 року.

Організація та проведення додаткового вступного випробування (співбесіди) відбувається у порядку визначеному в Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за рівнем вищої освіти бакалавра.

Форма вступного випробування: вступне випробування проводиться у формі співбесіди без підготовки.

Тривалість вступного випробування – 10 хвилин на одну особу.

Результат вступного випробування оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів.

Усна співбесіда відбувається на платформі ZOOM з обов'язковою автентифікацією абітурієнтів.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (в тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеної Приймальною комісією та Правилами прийому, для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом.

Вступники, які не з'явились на вступне випробування (співбесіду) без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

2. Зміст програми

Українські землі у складі Речі Посполитої (друга половина XVI ст.)	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорізької Січі. Повстання 1590-х років. (К. Косинського та С. Наливайка). Братський рух. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти.</p> <p>Дати: 1556-1561 рр. – створення Пересопницького Євангелія; 1556 р. – заснування князем Д. Вишневецьким на о. Мала Хортиця першої відомої Січі; 1569 р. – Люблінська унія. Утворення Речі Посполитої; 1586 р. – утворення першої братської (слов'яно-греко-латинської) школи у Львові; 1596 р. – Берестейська церковна унія. Утворення греко-католицької церкви.</p> <p>Персоналії: Василь-Костянтин Острозький, Дмитро Вишневецький, Герасим Смотрицький. Іван Федоров.</p> <p>Поняття та терміни: «воеводство», «українське козацтво», «реєстрове козацтво», «Запорозька Січ», «старшина», «клеїноди», «греко-католицька церква», «братство», «полемічна література».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі територіальні зміни, що відбулися внаслідок Люблінської унії, польські воеводства на українських землях та їхні центри.</p> <p>Характеризувати соціальну структуру українського суспільства, становище різних верств населення українського суспільства XVI ст., суспільно-політичні зміни, що відбулися на українських землях внаслідок Люблінської унії, здобутки в галузі освіти культури; військово-політичну організацію козацтва; становище православної церкви, діяльність видатних діячів періоду, православних братств.</p> <p>Визначати причини та наслідки Люблінської та Берестейської уній, перших козацьких повстань.</p>
Українські землі у складі Речі Посполитої (перша половина XVII ст.)	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Зміни в соціально-економічному житті. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства і Османської імперії. Козацькі повстання 1620-1630-х рр. «Ординація Війська Запорозького...»</p> <p>Дати: 1618 р. – похід козаків під проводом гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного на Москву; 1621 р. – Хотинська битва; 1625 р. – Куруківська угода; 1632 р. – «Пункти для заспокоєння руського народу», утворення Києво-Могилянської колегії; 1637-1638 рр. – повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Острянина, Дмитра Гуні.</p> <p>Персоналії: Петро Конашевич-Сагайдачний, Іпатій Погій, Йов Борецький, Петро Могила.</p> <p>Поняття та терміни: «панщина», «фільварки», «Золотий спокій».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі українські землі у складі різних держав; воеводства Речі Посполитої на українських землях.</p> <p>Характеризувати соціально-економічне та політичне становище в українських землях, становище православної та греко-католицької церков.</p> <p>Визначати наслідки «доби героїчних походів козацтва». перших десятиліть XVII ст., козацьких повстань 1620-1630-х рр.</p>

Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького середини XVII ст.	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.</p> <p>Дати: 1648 р. – Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви; 1649 р. – Зборівська битва. Зборівський договір; 1651 р. – Берестецька битва. Білоцерківський договір; 1652 р. – Батозька битва; 1553 р. – Жванецька облога; 1654 р. – Переяславська рада: українсько-московський договір («Березневі статті»); 1656 р. – московсько-польське Віленське перемир'я.</p> <p>Персоналії: Богдан Хмельницький, Іван Богун, Тиміш Хмельницький.</p> <p>Поняття та терміни: «Національно-визвольна війна», «Військо Запорозьке», «Гетьманщина», «покозачення».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі територіальні зміни, що відбулися внаслідок Національно-визвольної війни, територію української козацької держави за Зборівським і Білоцерківським договорами, місця основних подій війни.</p> <p>Характеризувати відносини Війська Запорозького з Польщею, Кримським ханством, Молдовою, Московією, Швецією та Трансильванією; умови мирних угод українців із польським урядом, українсько-московського договору 1654 р.</p> <p>Визначати причини та наслідки Національно-визвольної війни, місце Гетьманщини в міжнародних відносинах тогочасної Європи.</p> <p>Пояснювати у чому наслідки й значення найважливіших битв війни та договорів у розгортанні національно-визвольної боротьби.</p>
Українські землі наприкінці 50-х – у 80-ті рр. XVII ст.	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Гетьманування І. Виговського, Ю. Хмельницького. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.</p> <p>Дати: 1658 р. – Гадяцький договір; 1659 р. – Конотопська битва; 1667 р. – Андрусівське перемир'я; 1669 р. – Корсунська угода. Визнання Право-бережною Гетьманщиною протекторату Османської імперії; 1681 р. – Бахчисарайський мирний договір; 1686 р. – «Вічний мир» між Московським царством і Річчю Посполитою.</p> <p>Персоналії: Іван Виговський, Павло Тетеря, Петро Дорошенко, Іван Брюховецький, Іван Сірко, Юрій Хмельницький. Дем'ян Многогрішний, Іван Самойлович.</p> <p>Поняття та терміни: «Руїна», «Великий згін».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі території підвладні гетьманам Лівобережної та Правобережної України; території, що перебували під контролем Московського царства, Османської імперії, Польщі.</p> <p>Характеризувати зовнішню та внутрішню політику гетьманів, зміст політичних угод того часу, що стосувалися українських земель, особливості господарського та церковного життя.</p> <p>Визначати причини та наслідки Руїни; укладення гетьманськими урядами угод з державами-сусідами, найважливіших угод між іноземними державами, що стосувалися українських земель; особливості адміністративно-політичного устрою Слобідської України та Лівобережної Гетьманщини.</p>
Українські землі наприкінці XVII – у першій половині XVIII ст.	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Гетьманування І. Мазепи. Північна війна й Україна. Повстання під проводом С. Палія (1702-1704 рр.).</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі українські землі у складі різних держав; території, підвладні гетьманам</p>

<p>Гетьманування І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» (1734-1750 рр.). Розвиток культури та освіти. Києво-Могилянська академія.</p> <p>Дати: 1708 р. – українсько-шведський союз, руйнування Батурина; 1709 р. – руйнування російськими військами Чортомлицької Січі; Полтавська битва; 1710 р. – Конституція Пилипа Орлика; 1713 р. – ліквідація козацтва на Правобережній Україні; 1734 р. – заснування Нової (Підпільненської) Січі.</p> <p>Персоналії: Іван Мазепа, Кость Гордієнко, Іван Скоропадський, Павло Полуботок, Данило Апостол, Пилип Орлик, Феофан Прокопович.</p> <p>Поняття та терміни: «Конституція», «Малоросія». «Малоросійська колегія». «козацьке бароко», «козацькі літописи».</p>	<p>Лівобережної України, події Північної війни на території України.</p> <p>Характеризувати внутрішню та зовнішню політику гетьманів, діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду»; зміст основних положень Конституції Пилипа Орлика.</p> <p>Визначати причини укладення українсько-шведського союзу в роки Північної війни; наслідки Полтавської битви для українських земель.</p>
---	---

Українські землі у другій половині XVIII ст.

<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Гетьманування К. Розумовського. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Гайдамацький та опришківський рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II та українські землі. Розвиток культури, науки, освіти.</p> <p>Дати: 1764 р. – остаточна ліквідація гетьманства; 1768 р. – Коліївщина; 1775 р. – остаточна ліквідація Запорозької Січі; 1780-1782 рр. – ліквідація особистої залежності селян в Австрійській імперії; 1783 р. – закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України.</p> <p>Персоналії: Кирило Розумовський, Петро Калнишевський, Олекса Довбуш, Максим Залізняк, Іван Гонта, Григорій Сковорода, Артем Ведель, Максим Березовський, Дмитро Боршнянський, Іван Григорович-Барський.</p> <p>Поняття та терміни: «Нова (Підпільненська) Січ», «паланка», «зимівник», «Задунайська Січ», «Коліївщина».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі українські землі у складі різних держав; територіальні зміни, що відбулися на українських землях унаслідок поділів Речі Посполитої, російсько-турецьких війн (1768-1774, 1787-1791 рр.), ліквідації Кримського ханства (1783), території охоплені гайдамацьким і опришківським рухами, Коліївщиною.</p> <p>Характеризувати основні напрями політики Російської імперії щодо України, особливості гайдамацького та опришківського рухів, територіально-адміністративний устрій та господарське життя Нової (Підпільненської) Січі, політику Австрійської імперії щодо західноукраїнських земель.</p> <p>Визначати причини та наслідки гайдамацького й опришківського рухів, скасування гетьманства, ліквідації Запорозької Січі, поділів Речі Посполитої, приєднання земель Правобережної України та Кримського ханства до Росії.</p> <p>Пояснювати значення Запорозької Січі та Гетьманщини в історії України.</p>

Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Початок українського національного відродження. Кирило-Мефодіївське братство. Поширення в</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі Російської імперії, територіальні зміни, що відбулися внаслідок російсько-турецької війни 1806-1812 рр.</p>

<p>Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.</p> <p>Дати: 1798 р. – видання «Енеїди» І. Котляревського; 1828 р. – ліквідація Задунайської Січі; грудень 1825 – січень 1826 рр. – повстання Чернігівського полку; 1830-1831 рр. – польське визвольне повстання; 1840 р. – перше видання «Кобзаря» Т. Шевченка; 1846-1847 рр. – діяльність Кирило-Мефодіївського братства.</p> <p>Персоналії: Йосип Гладкий, Іван Котляревський, Микола Гулак, Микола Костомаров. Пантелеймон Куліш, Тарас Шевченко. Устим Кармалюк.</p> <p>Поняття та терміни: «промисловий переворот», «нація», «національне відродження», «національна ідея», «масонство», «декабристи».</p>	<p>Характеризувати політику Російської імперії щодо України, економічний розвиток і соціальні відносини, початок національного відродження. поширення на Україну російського та польського суспільних рухів, програмні засади, документи та діяльність Кирило-Мефодіївського братства.</p> <p>Визначати причини, значення національного відродження діяльності Кирило-Мефодіївського братства.</p>
Західноукраїнські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Адміністративно-територіальний поділ західно-українських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848-1849 рр. Діяльність Головної руської ради (1848-1851 рр.). Перший досвід парламентської діяльності.</p> <p>Дати: 1816 рр. – створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священників; 1833-1837 рр. – діяльність «Руської трійці»; 1848 р. – скасування панщини в Галичині; видання першої українськомовної газети «Зоря Галицька».</p> <p>Персоналії: Олександр Духнович. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький, Лук'ян Кобилиця.</p> <p>Поняття та терміни: «будителі», «революція», «Весна народів».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі українські землі у складі Австрійської імперії.</p> <p>Характеризувати перебіг українського національного руху під час революції 1848-1849 рр. в Австрійській імперії; політику Австрійської імперії щодо західноукраїнських земель, її наслідки; початок національного відродження, форми соціального протесту населення.</p> <p>Визначати наслідки, значення подій 1848-1849 рр., причини та значення антикріпосницького руху в західноукраїнських.</p>
Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Розвиток освіти, науки, літератури, мистецтва, архітектури. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.</p> <p>Дати: 1805 р. – відкриття університету в Харкові; 1834 р. – відкриття університету в Києві. 1839 р. – ліквідація царською владою греко-католицької церкви на Правобережжі.</p> <p>Персоналії: Петро Гулак-Артемівський, Григорій Квітка-Основ'яненко, Михайло Максимович, Михайло Остроградський, Василь Каразін.</p> <p>Поняття та терміни: «романтизм», «класицизм».</p>	<p>Характеризувати основні явища і процеси розвитку культури.</p> <p>Визначати умови та особливості розвитку культури кінця XVIII – першої половини XIX ст., причини культурних зрушень у першій половині XIX ст.</p>

Надніпрянська Україна в другій половині XIX ст.	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Події Кримської війни 1853-1856 рр. на українських землях. Реформи 1860-1870-х років і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Журнал «Основа». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1876 рр.). Братство тарасівців.</p> <p>Дати: 19 лютого 1861 р. – царський маніфест про скасування кріпосного права в Російській імперії; 1863 рр. – Валувський циркуляр; 1863-1864 рр. – польське національно-визвольне повстання; 1876 р. – Емський указ.</p> <p>Персоналії: Володимир Антонович, Михайло Драгоманов, Борис Грінченко, Павло Чубинський.</p> <p>Поняття та терміни: «Київська козаччина», «земства», «громадівський рух».</p>	<p>Характеризувати основний зміст реформ 1860-1870-х рр. та особливості їх проведення на українських землях, зміни в соціальному складі населення в другій половині XIX ст., процеси модернізації; національний рух на українських землях у складі Російської імперії, національну політику Росії, основні погляди та напрямки діяльності громадівців.</p> <p>Визначати наслідки Кримської війни для України, наслідки реформ 1860-70-х рр., Валувського циркуляру та Емського указу.</p>
Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії в другій половині XIX ст.	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація національного руху та утворення перших політичних партій. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».</p> <p>Дати: 1868 р. – створення у Львові товариства «Просвіта»; 1873 р. – створення у Львові Літературного товариства ім. Т. Шевченка (від 1892 р. – Наукове товариство ім. Т. Шевченка); 1890 р. – створення Русько-української радикальної партії; 1899 р. – створення Української Національно-демократичної партії та Української соціал-демократичної партії.</p> <p>Персоналії: Іван Франко, Юліан Бачинський.</p> <p>Поняття та терміни: «трудова міграція», «партія», «українофіли», «москвофіли», «народовці», «радикали», «нова ера».</p>	<p>Характеризувати особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель у другій половині XIX ст., зміни у соціальному складі населення, основні течії суспільно-політичного руху (москвофіли та народовці); діяльність «Просвіт» та Наукового товариства ім. Т. Шевченка, процес утворення українських політичних партій у Галичині.</p> <p>Визначати причини та наслідки трудової еміграції українців, зародження кооперативного руху; особливості українського національного руху, напрями діяльності та здобутки провідних діячів західноукраїнських земель у національному русі другої половини XIX ст.</p>
Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театралного мистецтва. Українські підприємці-благодійники.</p> <p>Дати: 1865 р. – відкриття Новоросійського університету; 1875 р. – відкриття Чернівецького університету.</p>	<p>Характеризувати основні культурні явища, процеси другої половини XIX – початку XX ст., розвиток освіти, науки, літератури, образотворчого, музичного мистецтва, архітектури, процес становлення професійного театру, діяльність меценатів та їхній вплив на розвиток культури.</p>

<p>Персоналії: Сергій Васильківський, Данило Заболотний, Марія Заньковецька, Ілля Мечников, Агатангел Кримський, Леся Українка, Іван Карпенко-Карий, Марко Кропивницький, Микола Лисенко, Микола Пимоненко, Микола Садовський. Соломія Крушельницька, Дмитро Яворницький, Микола Терещенко, Богдан Ханенко.</p> <p>Поняття та терміни: «меценат», «професійний театр», «реалізм», «модернізм».</p>	<p>Визначати умови розвитку культури в другій половині XIX – на початку XX ст., творчі здобутки видатних вітчизняних науковців та митців.</p>
<p>Наддніпрянська Україна в 1900-1914 рр.</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Зміст історичного матеріалу</i></p> <p>Факти: Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Консолідація української нації. Створення політичних партія Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Просвіти». Посилення національного гніту в 1907-1914 рр. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.</p> <p>Дати: 1900 р. – створення Революційної української партії (РУП), першої політичної партії Наддніпрянської України; 1908 р. – створення Товариства українських поступовців (ТУП); 1911-1913 рр. – «справа Бейліса».</p> <p>Персоналії: Євген Чикаленко, Микола Міхновський, Ілля Шраг.</p> <p>Поняття та терміни: «монополія», «хутір», «відруб», «чорносотенці», «страйк».</p>	<p style="text-align: center;"><i>Основні предметні вміння та навички</i></p> <p>Характеризувати особливості економічного та соціального розвитку (процес монополізації, розвиток сільського господарства, процес утворення українських політичних партій, розвиток самостійницької і автономістської течій в національному русі), національно-визвольний рух України в роки російської революції 1905-1907 рр., діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах Росії, особливості проведення Столипінської аграрної реформи, особливості її запровадження в Україні.</p> <p>Визначати основні тенденції політичного, соціально-економічного розвитку українських земель у складі Російської імперії на початку XX ст., причини та наслідки посилення національного гніту в 1907-1914 рр.</p>
<p>Західноукраїнські землі у складі Австро-Угорської імперії у 1900-1914 рр.</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Зміст історичного матеріалу</i></p> <p>Факти: Становище промисловості та сільською господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель.</p> <p>Дати: 1900 р. – обрання А. Шептицького митрополитом греко-католицької церкви. 1907 р. – упровадження в Австро-Угорській імперії загального виборчого права для чоловіків.</p> <p>Персоналії: Андрій Шептицький, Іван Боберський, Кирило Трильовський.</p> <p>Поняття та терміни: «Народне віче».</p>	<p style="text-align: center;"><i>Основні предметні вміння та навички</i></p> <p>Характеризувати економіку західноукраїнських земель у складі Австро-Угорської імперії, розвиток кооперативного руху, діяльність політичних партій, національних і спортивно-фізкультурних організацій «Сокіл», «Січ», «Пласт».</p> <p>Визначати причини активізації політичного руху на початку XX ст., його результати, роль А. Шептицького в піднесенні національного життя.</p>
<p>Україна в Першій світовій війні</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Зміст історичного матеріалу</i></p> <p>Факти: Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських</p>	<p style="text-align: center;"><i>Основні предметні вміння та навички</i></p> <p>Розпізнавати на картосхемі військові події на території України в 1914-1917 рр., бойовий шлях</p>

<p>земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на українських землях. Діяльність австрійської та російської адміністрацій у Галичині та Буковині. Українські січові стрільці (УСС).</p> <p>Дати: серпень 1914 р. – утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України. 1914 р. – Галицька битва; 1915 р. – утворення Загальної української ради; 1916 р. – Брусиловський прорив.</p> <p>Персоналії: Кость Левицький, Дмитро Донцов.</p> <p>Поняття та терміни: «світова війна», «Галицько-Буковинське генерал-губернаторство».</p>	<p>Українських січових стрільців (УСС), Галицько-Буковинське генерал-губернаторство.</p> <p>Характеризувати територіально-політичні плани ворогуючих держав щодо українських земель, позиції українських політичних сил щодо війни, політичне життя та соціально-економічне становище населення в роки війни.</p> <p>Визначати політичні та соціально-економічні наслідки для українського суспільства.</p>
Початок Української революції	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Революційні події в Україні в 1917 – на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення українців. Універсали Української Центральної Ради (УЦР). Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки (УНР). Проголошення радянської влади. Перша війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.</p> <p>Дати: березень 1917 р. – утворення Української Центральної Ради; квітень 1917 р. – Всеукраїнський Національний конгрес; червень 1917 р. – I Універсал УЦР; липень 1917 р. – II Універсал УЦР; листопад 1917 р. – III Універсал УЦР, створення УНР; 22 (9) січня 1918 р. – IV Універсал УЦР, проголошення незалежності УНР; січень 1918 р. – бій під Крутами.</p> <p>Персоналії: Михайло Грушевський, Володимир Винниченко, Сергій Єфремов.</p> <p>Поняття та терміни: «автономізація», «самостійники», «Універсали УЦР», «Генеральний секретаріат», «Вільне козацтво», «Народний секретаріат».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі територію Української Народної Республіки, згідно з III Універсалом УЦР; напрямки наступу більшовиків під час першої війни УНР з радянською Росією.</p> <p>Характеризувати діяльність Української Центральної Ради, українських партій, політичних діячів; основні положення Універсалів УЦР; взаємовідносини УЦР з Тимчасовим урядом; боротьбу за владу в Києві в жовтні-листопаді 1917 р.; Ультиматум Раднаркому.</p> <p>Визначати причини Української революції, її характер; роль Всеукраїнських з'їздів рад у Києві та Харкові; причини та наслідки першої війни радянської Росії з УНР; здобутки і прорахунки УЦР у державотворчому процесі.</p> <p>Пояснювати історичне значення Універсалів УЦР.</p>
Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Брестський мирний договір між УЦР та державами Четверного союзу. Конституція УНР. Гетьманський переворот. Українська Держава. Прихід до влади Директорії. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Акт Злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Друга радянсько-українська війна. Окупація військами Антанти Півдня України. Повстання М. Григор'єва. Денікінський режим в Україні. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі територію УНР за Брестським мирним договором; територію Української Держави П. Скоропадського; хід воєнних дій на території України в 1918-1921 рр.</p> <p>Характеризувати внутрішню та зовнішню політику урядів УНР, Гетьмана П. Скоропадського, Директорії, ЗУНР, УСРР, зміст Варшавської угоди між УНР та Польщею, Ризького мирного договору, культурне життя в Україні в 1918-1920 рр.</p> <p>Визначати причини гетьманського перевороту та падіння режиму гетьмана П. Скоропадського; особливості внутрішньої та зовнішнього становища УНР часів Директорії; причини та наслідки</p>

<p>1919 р. Білий та червоний терор. Повстанський рух. Н. Махно. Перший «Зимовий похід» Армії УНР. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий «Зимовий похід» Армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.). Дати: січень (лютий) 1918 р. – Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу; 29 квітня 1918 р. – державний переворот і прихід до влади П. Скоропадського; 1 листопада 1918 р. – «Листопадовий зрив» у Львові; 13 листопада 1918 р. – проголошення Західно-української Народної Республіки; листопад 1918 р. – Заснування Української академії наук; 14 листопада 1918 р. – утворення Директорії; 22 січня 1919 р. – Проголошення Акту Злуки УНР та ЗУНР; грудень 1919 – травень 1920 рр. – Перший «Зимовий похід» Армії УНР; квітень 1920 р. – Варшавська угода; березень 1921 р. – Ризький мирний договір; листопад 1921 р. – Другий «Зимовий похід» Армії УНР. Персоналії: Павло Скоропадський, Євген Петрушевич, Дмитро Вітовський, Симон Петлюра, Нестор Махно, Християн Раковський. Поняття та терміни: «Директорія», «соборність», «отаманщина», «воєнний комунізм», «Чортківська офензива», «Київська катастрофа».</p>	<p>українсько-польської війни та підписання С. Петлюрою Варшавської угоди; причини поразки національно-визвольних змагань (національно-демократичної революції в Україні). Пояснювати історичне значення відновлення української державності на східно- та західноукраїнських землях та об'єднання українських держав (Акт Злуки УНР та ЗУНР).</p>
Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні	
Зміст історичного матеріалу	Основні предметні вміння та навички
<p>Факти: Голод у південних губерніях УСРР. Антицерковна кампанія. Неп в УСРР. Внутрішнє і міжнародне становище. Державний статус України в 1921-1922 рр. Входження УСРР до складу СРСР. Політика «коренізації» в УСРР («українізація»). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження 1920-х рр. Дати: 1921-1923 рр. – голод в Україні; 1921 р. – утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ); 1922 р. – входження УСРР до складу СРСР; 1923 р. – початок політики «коренізації» в УСРР; 1925 р. – проголошення курсу на індустріалізацію. Персоналії: Олександр Шумський, Микола Скрипник, Михайло Волобуєв, Микола Хвильовий, Лесь Курбас, Михайло Бойчук, Олександр Довженко, Василь Липківський. Поняття та терміни: «неп», «трест», «індустріалізація», «коренізація», «автокефальна церква».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі зміни в адміністративно-територіальному устрої УСРР у 1921-1928 рр. Характеризувати складові непу, процес стабілізації економічного й соціального життя в Україні; національну, релігійну та церковну політику в Україні, «коренізацію» та її наслідки, особливості розвитку української культури. Визначати причини та наслідки вступу УСРР в СРСР; причини та особливості впровадження непу в Україні; «коренізації», її вплив на суспільство та українську культуру.</p>
Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні	

<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Форсована індустріалізація, насильницька колективізація, ідеологізація суспільного і культурного життя в Радянській Україні. Культ особи. Формування партійно-бюрократичної номенклатури. Масові репресії. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні - геноцид українською народом. Згорання українізації. Антицерковна кампанія. Зміни у масовій психології та свідомості населення.</p> <p>Дати: 1928/1929-1932 рр. – перша п'ятирічка; 1928 р. – судовий процес у «Шахтинській справі»; 1929 р. – початок насильницької колективізації; 1930 р. – судовий процес у справі «Спілки визволення України» (СВУ); 1932-1933 рр. – Голодомор в Україні; 1934 р. – перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва; 1937 р. – ухвалення Конституції УРСР; 1937-1938 рр. – «Великий терор».</p> <p>Персоналії: Станіслав Косіор, Лазар Каганович, Максим Рильський, Павло Вірський, Григорій Верьовка.</p> <p>Поняття та терміни: «тоталітарний режим», «п'ятирічка», «форсована індустріалізація», «стаханівський рух», «колективізація», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «Голодомор», «чорна дошка», «розстріляне відродження», «ГУЛАГ», «паспортна система», «соціалістичний реалізм (соцреалізм)».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі основні індустріальні об'єкти, побудовані в роки перших п'ятирічок, райони, що найбільш постраждали від Голодомору.</p> <p>Характеризувати сутність політики форсованої індустріалізації та насильницької колективізації; взаємозв'язок між складовими політики сталінського тоталітарного режиму (індустріалізація, колективізація, «культурна революція», масові репресії); зміни в соціальній структурі населення, особливості культурного життя періоду.</p> <p>Визначати причини, джерела фінансування та наслідки політики форсованої індустріалізації та колективізації, масових репресій; причини та наслідки Голодомору 1932-1933 рр.</p> <p>Пояснювати взаємозв'язок між економічними перетвореннями та структурними змінами в суспільстві, масовими репресіями.</p>
Західноукраїнські землі в міжвоєнний період	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Суспільно-політичні рухи, радикалізація політичного життя в 1930-х рр. Утворення Української військової організації та Організації українських націоналістів. Карпатська Україна.</p> <p>Дати: 1920 р. – підписання Бессарабського протоколу, визнання країнами Антанти входження Бессарабії до складу Румунії; 1923 р. – визнання країнами Антанти входження Східної Галичини до складу Польщі; саморозпуск уряду ЗУНР; 1925 р. – утворення Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО); 1929 р. – утворення Організації українських націоналістів (ОУН); 1930 р. – проведення польською владою акції «пацифікації»; 1938 р. – надання автономії Підкарпатській Русі у складі Чехословаччини; 15 березня 1939 р. – проголошення незалежності Карпатської України.</p> <p>Персоналії: Євген Коновалець, Степан Бандера, Андрій Мельник, Августин Волошин.</p> <p>Поняття та терміни:</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини, територіальні межі Карпатської України.</p> <p>Характеризувати вплив міжнародної ситуації 1920-1930-х рр. на політику урядів Польщі, Румунії, Чехословаччини в українських землях, стан економіки, життя населення, освіти та культури, різні течії національного руху, діяльність політичних партій західноукраїнських земель у 1930-х рр.</p> <p>Визначати причини поділу українських земель між різними державами у 1920-1930-ті рр. та їх наслідки для суспільства; причини і наслідки діяльності політичних сил.</p>

«осадництво», «пацифікація», «русинство», «Тасмний університет», «політична еміграція».	
Україна в роки Другої світової війни	
Зміст історичного матеріалу	Основні предметні вміння та навички
<p>Факти: Початок другої світової війни. Приєднання Західної України, Південної та Північної Бессарабії та Північної Буковини до УРСР. Напад нацистської Німеччини та її союзників на СРСР. Оборона Києва, Одеси, Севастополя. Поразки і відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи та евакуація. Нацистський окупаційний режим. Голокост. Радянський партизанський рух. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Польсько-український конфлікт. Створення Української головної визвольної ради (УГВР). Вигнання нацистських окупантів з території України. Депортація кримських татар та інших народів Криму (травень 1944 р.). Внесок українців у визволення народів Європи від нацизму. Завершення Другої світової війни.</p> <p>Дати: 23 серпня 1939 р. – радянсько-німецький договір про ненапад і тасмний протокол до нього («пакт Молотова-Ріббентропа»); 1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни; 17 вересня 1939 р. – вторгнення Червоної армії на територію Західної України; червень 1940 р. – вторгнення Червоної армії на територію Бессарабії та Північної Буковини; 22 червня 1941 р. – напад Німеччини на СРСР; 30 червня 1941 р. – проголошення Акту відновлення Української Держави; 14 жовтня 1942 р. – створення Української повстанської армії (УПА); грудень 1942 р. – початок вигнання нацистських загарбників з України; 5 листопада 1943 р. – визволення Києва від нацистських окупантів; січень-лютий 1944 р. – Корсунь-Шевченківська наступальна операція; 28 жовтня 1944 р. – завершення вигнання нацистських окупантів зі всієї території України; 9 травня 1945 р. – День Перемоги над нацистською Німеччиною; 2 вересня 1945 р. – завершення Другої світової війни.</p> <p>Персоналії: Тарас Бульба (Боровець), Роман Шухевич, Іван Кожедуб, Олексій Берест, Кузьма Дерев'яноко, Ярослав Стецько.</p> <p>Поняття та терміни: «радянська», «новий порядок», «План «Барбаросса», «мобілізація», «евакуація», «план «Ост», «Голокост», «колабораціонізм», «рух Опору», «Український штаб партизанського руху (УШПР)», «похідні групи», «Поліська Січ», «Східний вал», «випалена земля», депортація».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі українські землі, приєднані до УРСР 1939-1940 рр.; основні події, пов'язані з початком та завершенням вигнання з України нацистських загарбників та їх союзників; окупаційні зони, на які була поділена Україна; території активних дій різних течій руху Опору.</p> <p>Характеризувати суть гітлерівських планів «Барбаросса» та «Ост», нацистського «нового порядку», Голокост, діяльність радянського партизанського та українського визвольного рухів.</p> <p>Визначати наслідки радянсько-німецьких договорів 1939 р. для українських земель, політики радянської новоприєднаних до УРСР територій, причини поразок Червоної армії у 1941-1942 рр., основні результати та наслідки війни для України й українського народу, внесок українського народу в перемогу.</p> <p>Пояснювати наслідки найважливіших воєнних подій 1941-1944 рр. на території України, депортацію кримських татар та інших народів Криму (травень 1944 р.).</p>
Україна в перші повоснні роки	
Зміст історичного матеріалу	Основні предметні вміння та навички
<p>Факти:</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі зміни в адміністративно-територіальному устрої України.</p>

<p>Україна в ООН та міжнародних організаціях. Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова. Голод в Україні 1946-1947 рр. Радянізація західних областей України. Боротьба ОУН-УПА. Придушення визвольного руху. Розгортання ідеологічних кампаній (боротьба з «українським буржуазним націоналізмом», «низькопоклонством перед Заходом», «безродними космополітами» тощо). Культура і наука.</p> <p>Дати: 1945 р. – входження Закарпаття до складу УРСР; квітень 1945 р. – Україна – співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН); Березень 1946 р. – «саморозпуск» Української греко-католицької церкви (УГКЦ); 1946-1947 рр. – голод в Україні; квітень-липень 1947 р. – проведення польською владою операції «Вісла».</p> <p>Персоналії: Йосип Сліпий, Володимир Сосюра, Олесь Гончар.</p> <p>Поняття та терміни: «відбудова», «операція «Вісла», «жданівщина», «лисенківщина», «холодна війна».</p>	<p>Характеризувати політику влади щодо соціально-економічного, культурного, релігійного і повсякденного життя, хід операції «Вісла».</p> <p>Визначати особливості та наслідки радянізації західних областей, причини та наслідки проведення операції «Вісла», розгортання ідеологічних кампаній.</p> <p>Пояснювати причини голоду в Україні і «саморозпуску» УГКЦ.</p>
Україна в умовах десталінізації	
Зміст історичного матеріалу	Основні предметні вміння та навички
<p>Факти: Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950-1960-х рр.: участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах 1953-1954 рр., припинення масових репресій, часткова реабілітація. Входження Кримської області до складу УРСР. Спроби реформування управління промисловістю та сільським господарством, соціальної сфери. Загострення боротьби серед вищого партійного керівництва України. Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 – на початку 1960-х рр. Науково-технічна революція. Реформи освіти. Здобутки науки. Посилення русифікації.</p> <p>Дати: 1953-1954 рр. – повстання політичних в'язнів в сталінських концтаборах (Норильське, Воркутинське, Кенгирське). Ліквідація ГУЛАГу; лютий 1954 р. – входження Кримської області до складу УРСР; 1956 р. – XX з'їзд КПРС, засудження культу особи; 1957 р. – запуск першого штучного супутника Землі, початок «космічної ери»; 1959 р. – утворення Української робітничо-селянської спілки; 1961 р. – перший політ людини у космос (Юрій Гагарін).</p> <p>Персоналії: Левко Лук'яненко, Іван Світличний, Алла Горська, Іван Дзюба, Ліна Костенко, Євген Сверстюк, Василь Симоненко.</p> <p>Поняття та терміни: «десталінізація». «культ особи», «лібералізація», «політична реабілітація». «відлига», «раднаргоспи», «шістдесятники», «дисидентство», «хрущовки».</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі зміни в адміністративно-територіальній системі України.</p> <p>Характеризувати сутність процесу лібералізації, спроби реформ управління економікою в середині 1950-1960-х рр., здобутки та особливості розвитку культури; сутність опозиційного руху.</p> <p>Визначати наслідки процесу лібералізації, реформ для українського суспільства, причини виникнення та значення опозиційного руху.</p> <p>Пояснювати причини та наслідки входження Кримської області до складу УРСР.</p>
Україна в період загострення кризи радянської системи	

<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва та зміни у його структурі. Конституція УРСР 1978 р. Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Привілейоване становище партійно – радянської номенклатури. Здобутки і проблеми соціальної сфери. Культура і наука. Русифікація. Опозиційний рух.</p> <p>Дати: 1965 р. – реформи в сільському господарстві та промисловості («косигінська реформа»); перша хвиля арештів дисидентів; 1972 р. – зміна політичного керівництва УРСР; масові арешти дисидентів; 1976 р. – утворення Української Гельсінської групи.</p> <p>Персоналії: Валерій Марченко, Петро Григоренко, Микола Руденко, Василь Стус, В'ячеслав Чорновіл, Олег Антонов, Сергій Параджанов, Іван Миколайчук, Володимир Івасюк, Леонід Биков.</p> <p>Поняття та терміни: «застій», «дефіцит», «розвинений соціалізм», «номенклатура», «русифікація», «самвидав», «тамвидав», «правозахисник», «Конституція розвинутого соціалізму».</p>	<p>Характеризувати наслідки змін у політичному керівництві УРСР на початку 1970-х рр.; стан економіки; основні вимоги та напрями опозиційного руху 1960-1970-х рр., явища у сфері культури, політика русифікації.</p> <p>Визначати причини політико-ідеологічної кризи радянського ладу в Україні, активізації опозиційного руху, здобутки та проблеми розвитку соціальної сфери.</p> <p>Пояснювати значення опозиційного руху.</p>
Відновлення незалежності України	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Гласність та лібералізація. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Політичні реформи. Формування багатопартійності, створення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР. Початок та проблеми релігійного відродження. Створення Автономної Республіки Крим (12 лютого 1991 р.). Декларація про державний суверенітет України. Спроба державного перевороту в СРСР. Акт проголошення незалежності України. Проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України.</p> <p>Дати: квітень 1985 р. – початок «перебудови»; 26 квітня 1986 р. – вибух на Чорнобильській АЕС; вересень 1989 р. – створення Народного руху України за перебудову; березень 1990 р. – проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР; 16 липня 1990 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України; жовтень 1990 р. – «Революція на граніті»; 24 серпня 1991 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Акту проголошення незалежності України;</p>	<p>Характеризувати зміст та основні напрями політики «перебудови», розгортання соціального і національного рухів, падіння авторитету КПУ, процес формування багатопартійності, зміст Декларації про державний суверенітет України та Акт проголошення незалежності України, особливості соціально-економічної становища УРСР.</p> <p>Визначати причини та наслідки поглиблення економічної кризи, погіршення життєвого рівня населення; зв'язок між масовим національно-демократичним і дисидентським рухами як різними формами українського визвольного руху. Пояснювати причини розпаду СРСР і його наслідки для державотворення в Україні.</p>

<p>1 грудня 1991 р. – проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України. Обрання Президентом України Л. Кравчука.</p> <p>Поняття та терміни: «перебудова», «гласність», «плюралізм», «багатопартійність», «суверенітет», «інфляція», «ринкові відносини». «референдум».</p>	
Становлення України як незалежної держави	
<i>Зміст історичного матеріалу</i>	<i>Основні предметні вміння та навички</i>
<p>Факти: Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних Сил України. Затвердження державної символіки (1992 р.). Формування інституту громадянства. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Ухвалення Конституції 1996 р. та змін до неї. Ядерне роззброєння. Україна в міжнародних організаціях. Приватизація. Лібералізація цін. Грошова реформа (1996 р.). Майнова диференціація суспільства.</p> <p>Дати: 6 грудня 1991 р. – заснування Збройних Сил України; липень 1994 р. – обрання Л. Кучми Президентом України; 1995 р. – обрання України членом Ради Європи (РЄ); 28 червня 1996 р. – ухвалення Конституції України; вересень 1996 р. – запровадження національної грошової одиниці – гривні;</p> <p>Поняття та терміни: «корупція», «тіньова економіка»</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі адміністративно-територіальні одиниці України (області, АРК, Київ, Севастополь).</p> <p>Характеризувати державотворчі процеси, зміни в політичному, соціально-економічному, націо-нальному, культурному житті, здобутки України на шляху інтеграції у європейський, світовий простір.</p> <p>Визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності.</p> <p>Пояснювати причини європейської інтеграції України.</p>
Творення нової України	
<p>Факти: Пошуки зовнішньополітичних орієнтирів наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст. Інтегрування України в Європейське і світове співтовариство. «Газові» та «торгівельні війни» з Росією. Збройна агресія Росії проти України. Модернізація національної системи освіти. Основні тенденції розвитку науки. Здобутки української літератури і мистецтва. Фізична культура, спорт. Досягнення і проблеми української культури на початку ХХІ ст.</p> <p>Дати: жовтень-грудень 2004 р. – «Помаранчева революція», обрання Президентом України В. Ющенко; 2008 р. – вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ); січень 2010 р. – обрання В. Януковича Президентом України; листопад 2013 – лютий 2014 рр. – «революція Гідності», повалення режиму В. Януковича; червень 2014 р. – обрання П. Порошенка Президентом України; 2014 р. – підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС); вересень 2014 р., лютий 2015 р. – Мінські угоди. 24 лютого 2022 р. – початок відкритої збройної агресії Росії проти України.</p> <p>Поняття та терміни: «Помаранчева революція», «Євромайдан», «Небесна сотня», «революція Гідності», «сепаратизм»,</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі адміністративно-територіальні одиниці України (області, АРК, Київ, Севастополь).</p> <p>Характеризувати державотворчі процеси, зміни в політичному, соціально-економічному, націо-нальному, культурному житті, здобутки України на шляху інтеграції у європейський, світовий простір.</p> <p>Визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності.</p> <p>Пояснювати причини європейської інтеграції України.</p>

«антитерористична операція», «анексія», «тимчасово окупована територія», «кіборги», «волонтерський рух», «люстрація», «поліконфесійність».	
--	--

3. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування (співбесіду)

1. Українські землі у складі Речі Посполитої (друга половина XVI ст.)
2. Українські землі у складі Речі Посполитої (перша половина XVII ст.)
3. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького середини XVII ст.
4. Українські землі наприкінці 50-х – у 80-ті рр. XVII ст.
5. Українські землі наприкінці XVII – у першій половині XVIII ст.
6. Українські землі у другій половині XVIII ст.
7. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
8. Західноукраїнські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
9. Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії
10. в другій половині XIX ст.
11. Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.
12. Наддніпрянська Україна в 1900-1914 рр.
13. Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.
14. Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст.
15. Західноукраїнські землі у складі Австро-Угорської імперії у 1900-1914 рр.
16. Україна в роки Першої світової війни;
17. Початок Української революції;
18. Розгортання Української революції.
19. Боротьба за відновлення державності;
20. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні;
21. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні;
22. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період;
23. Україна в роки Другої світової війни;
24. Україна в перші повоєнні роки;
25. Україна в умовах деєсталінізації;
26. Україна в період загострення кризи радянської системи;
27. Відновлення незалежності України;
28. Становлення України як незалежної держави;
29. Творення нової України.

4. Список рекомендованої літератури.

1. Кульчицький С.В., Лебедева Ю.Г. Історія України. 10 клас: рівень стандарту, академічний рівень. Підручник. — К.: Генеза, 2010. — 304 с.
2. Пометун О.І., Гупан Н.М. Історія України. 10 клас. Рівень стандарту, академічний рівень. Підручник. — К.: Освіта, 2012. — 288 с.
3. Реєнт О., Малій О. Історія України. 10 клас: Рівень стандарту, академічний рівень. Підручник. — К.: Генеза, 2010. — 240 с.

4. Струкевич О.К., Романюк І.М., Дровозюк С.І. Історія України. 11 клас: рівень стандарту, академічний рівень. Підручник. — К.: Грамота, 2011. — 320 с.
5. Пометун О.І., Гупан Н.М. Історія України. 11 клас. Рівень стандарту, академічний рівень. Підручник. — Х.: Сиція, 2012. — 366 с.
6. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Пер. з англ. Р. Клочко. — Х., 2016. — 496 с. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=2&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&Image_file_name=book/11082.pdf&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Державної архівної служби України / <Http://www.archives.gov.ua/Archives>.
2. Офіційний веб-сайт НАН України / <http://www.nas.gov.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Інституту історії НАН України / <http://history.org.ua>.

5. Критерії оцінювання вступного випробування (співбесіди)

Характеристика співбесіди

Вступнику на співбесіді задають щонайменше три питання з переліку питань фахової співбесіди. Якщо члени комісії незадоволені відповідями, вступнику додатково задають питання, поки не буде встановлений рівень знань абітурієнта.

Якщо вступник не відповідає на запитання, або розкриває суть запитання на 10...50 %, відповідь оцінюється від **0 до 99 балів**, а вступник не рекомендується до складання вступних іспитів.

Від 100 до 200 балів:

якщо вступник розкриває питання на 60-80 % , виявивши такі знання та вміння:

- послідовне розкриття змісту матеріалу, поставленого питання;
- володіння спеціальною термінологією, можливі деякі неточності;
- здатність аналізувати історичні події, факти, явища, описувати та пояснювати

закономірності історичного розвитку суспільства.

161-200 балів:

якщо вступник розкриває питання на 90-100% , виявивши такі знання та вміння:

- повне, логічне та послідовне розкриття змісту матеріалу, поставленого питання;
- вільне володіння спеціальною термінологією;
- здатність аналізувати історичні події, факти, явища, описувати та пояснювати

закономірності історичного розвитку суспільства, наводити приклади із посиланням на джерела та наукову літературу.

У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу члена комісії залишає аудиторію та одержує загальну **нульову оцінку**.

Таблиця 1. Критерії оцінювання результатів співбесіди за 12-ти бальною шкалою

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень абітурієнтів
Початковий	1	Вступник (вступниця) називає одну-дві події, дати
	2	Вступник (вступниця) вибирає правильний варіант відповіді на рівні «так-ні»; має загальне уявлення про послідовність історичних подій
	3	Вступник (вступниця) двома-трьома простими реченнями розповісти про історичну подію чи постать; упізнати її за описом
Середній	4	Вступник (вступниця) репродуктивно відтворює невелику частину навчального матеріалу теми, пояснюючи історичні терміни, подані в тексті підручника
	5	Вступник (вступниця) з допомогою екзаменатора відтворює основний зміст навчальної теми, визначати окремі ознаки історичних понять
	6	Вступник (вступниця) самостійно відтворює фактичний матеріал теми, може установлювати послідовність подій
Достатній	7	Вступник (вступниця) послідовно й логічно відтворює навчальний матеріал теми, характеризує події (причини, наслідки, значення), використовує історичні документи як джерело знань
	8	Вступник (вступниця) володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, аналізує описані історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними
	9	Вступник (вступниця) узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами; дає порівняльну характеристику історичних явищ
Високий	10	Вступник (вступниця) використовує набуті знання для вирішення нової навчальної проблеми; робить аргументовані висновки, синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії
	11	Вступник (вступниця) володіє глибокими знаннями, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження, співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії
	12	Вступник (вступниця) системно володіє навчальним матеріалом; самостійно характеризує історичні явища, виявляє особисту позицію щодо них; уміє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання; користується джерелами інформації, аналізує та узагальнює її

Таблиця 2. Переведення результатів співбесіди з 12-бальною шкали в 200-бальну

1	не склав											
2	100	4	120	6	140	8	160	10	180			
2,1	101	4,1	121	6,1	141	8,1	161	10,1	181			
2,2	102	4,2	122	6,2	142	8,2	162	10,2	182			
2,3	103	4,3	123	6,3	143	8,3	163	10,3	183			
2,4	104	4,4	124	6,4	144	8,4	164	10,4	184			
2,5	105	4,5	125	6,5	145	8,5	165	10,5	185			
2,6	106	4,6	126	6,6	146	8,6	166	10,6	186			

2,7	107		4,7	127		6,7	147		8,7	167		10,7	187
2,8	108		4,8	128		6,8	148		8,8	168		10,8	188
2,9	109		4,9	129		6,9	149		8,9	169		10,9	189
3	110		5	130		7	150		9	170		11	190
3,1	111		5,1	131		7,1	151		9,1	171		11,1	191
3,2	112		5,2	132		7,2	152		9,2	172		11,2	192
3,3	113		5,3	133		7,3	153		9,3	173		11,3	193
3,4	114		5,4	134		7,4	154		9,4	174		11,4	194
3,5	115		5,5	135		7,5	155		9,5	175		11,5	195
3,6	116		5,6	136		7,6	156		9,6	176		11,6	196
3,7	117		5,7	137		7,7	157		9,7	177		11,7	197
3,8	118		5,8	138		7,8	158		9,8	178		11,8	198
3,9	119		5,9	139		7,9	159		9,9	179		11,9	199
												12	200

Результати, визначені за рейтинговою шкалою, подаватимуться до приймальних комісій вищих навчальних закладів

У разі використання заборонених джерел та виявах академічної недоброчесності абітурієнт на вимогу члена комісії залишає конференцію ZOOM з висновком *«не рекомендований до вступу за результатами співбесіди»*.